

10.06.22

NOC KOSTELŮ

POUTNICKÉ NOVINKY

WWW.NOCKOSTELU.CZ

okres: Jeseník / Bruntál / Opava / Ostrava / Nový Jičín / Frýdek-Místek / Karviná

Marek Eben – rozhovor / 3

Génius Mendel / 9

Mapy s otevřenými kostely / 14

*Za dne ať Hospodin
dává svou milost, celou noc
mu budu zpívat a chválit ho.*

Srov. Ž 42,9

Milí přátelé, návštěvníci Noci kostelů,

letošní Noc nese ve svém podtitulu slova 42. Žalmu: „*Za dne ať Hospodin dává svou milost, celou noc mu budu zpívat a chválit ho.*“ Co je to chvála, asi všichni dobře víme z vlastní zkušenosti. Žáky těší chvála jejich vyučujících, zaměstnance chvála nadřízených za dobře odvedenou práci, herce a režiséry těší chvála divadelních kritiků. Chvála a uznání je něco, co k životu potřebujeme. Žalmista chce ovšem v noci chválit Boha, což nám může znít poněkud zvláště a možná i opovržlivě. Potřebuje Bůh naši chválu? Mohu vás ujistit, že určitě nepotřebuje. Jsme to ale my lidé, kdo potřebuje chválit Boha. Potřebujeme chválit Boha, abychom si připomínali Jeho lásku a moc, velikost a krásu, prostě všechno to, co je pro nás spojeno se jménem Bůh. Potřebujeme chválit Boha, abychom vyjádřili k Bohu

svůj vztah. Zpívat Bohu chválu, to je něco jako milostná píseň, kterou chlapec napíše, aby ji zazpíval své dívce. Jedním z často zhudebňovaných textů v historii je právě chvalozpěv *Te Deum laudamus* (Bože, tebe chválíme). I kostely mají v sobě vepsán tento rozměr chvály. Byly postaveny tak, aby nás, kteří do nich přicházíme, svou krásou, atmosférou, tajemností a monumentálností, vedly k Boží chvále. Prostor chrámu nachází svůj smysl a naplnění tehdy, když je naplněn Boží chválou v podobě naší modlitby, hudby či přímo bohoslužby. Přeji vám, ať v chrámech při Noci kostelů objevíte nejen historické, architektonické či jiné zajímavosti, ale také zakusíte touhu chválit Boha.

Mons. Martin David
apoštolský administrátor

Růst během Noci

Víte, že růst dětí je závislý na produkci růstového hormonu a že nejvíce se ho tvoří právě v noci během spánku? Dokonce v období tzv. růstového spurtu může dítě povyrůst skoro o 1 cm během noci! Prostě jde spát a vstává větší.

Paralelu s růstovým hormonem jsem si spojila s mottem letošní Noci kostelů: „*Za dne ať Hospodin dává svou milost, celou noc mu budu zpívat a chválit ho*“ (srov. Žalm 42,9a). Tak jako rosteme nejen příjemem potravy během dne, ale i nočním odpočinkem, tak naše víra roste nejen přijímáním Boží milosti (např. účastí na bohoslužbách, posloucháním kázání, čtením Bible), ale také naším mluvením, naším zpěvem a naší chválou.

Tohle přirovnání samozřejmě pokulhává, protože víra rozhodně není pasivním spánkem. Základní zákon duchovního růstu přece zní: Ne období klidu a odpočinku, ale zkoušky a překonávání krizí jsou příležitostmi k růstu!

„*Příležitost k růstu*“. Tak vlastně zní jedna ze sedmi tezí Noci kostelů. A tu příležitost mají jak organizátoři, tak i návštěvníci. Ti první, tedy všechna společenství zapojená do této akce, protože tak mohou rozvinout své schopnosti či dovednosti nebo dostat se do širšího povědomí lidí. Rostou ale i návštěvníci, protože mají možnost blíže poznat církevní architekturu, umění, místní společenství, církve, křesťanství, víru. Vždyť kostely jsou důležitou součástí společenského života obyvatel a mají obrovskou kulturní hodnotu!

A víte, že nejkvalitnější spánek je prý ten před půlnocí? (Hmm, to možná proto tato akce končí povětšinou úderem půlnoci?)

Takže kvalitní růst během letošní Noci přeji!

Ewa Jelínek
farářka Farního sboru Českobratrské
církve evangelické v Ostravě

Kam za koncerty

Do **kostela sv. Kateřiny** ve Štěpánkovčicích, kde po mši sv. v 17.00 rozezní chrám od 18.00 koncert schol.

Hudba bude znít také od 20.00 v **kostele sv. Jakuba** v Ostravě-Plesné, kde od 21.00 budou moci zájemci vystoupat na věž kostela.

Královský nástroj, jenž obsahuje přes 1000 píšťal, zahraje v **evangelickém kostele** v Havířově-Bludovicích od 18.00 a od 19.00 hodin.

Marek Eben

Noc kostelů – znáte tu akci a objevili jste díky ní nějaké zajímavé místo, které vám utkvělo v paměti? Jaké?

Noc kostelů znám, ale nikdy jsem se nezúčastnil, což ovšem neznamená, že bych nikdy nenavštívil kostel v noci. Chodíval jsem na Bílou sobotu k Týnu, když tam ještě sloužil páter Reinsberg. Mše končila kolem třetí ráno a můžu zodpovědně říct, že jsem snad větší zimu nezažil.

Jezdíte hodně na koncerty - máte čas se podívat po městě nebo třeba zajít do místního chrámu a zastavit se?

To se nám většinou nepovede, koncert se dá dost těžko kombinovat s nějakou jinou činností – přijedete odpoledne, máte zvukovku, koncert, v noci na hotel a druhý den ráno se většinou odjíždí na další štaci. Navíc se naše kapela do kostela moc nehodí, takže v nich kvůli akustice hrajeme minimálně. Ale můj bratr David, ten se Scholou Gregorianou projel snad všechny kostely, co u nás jsou.

Co pro vás znamená kostel? Je ještě nějaké místo, které byste k němu připodobnil?

Myslím, že dřív býval kostel centrem každého města, stál na náměstí vedle radnice a nejvyšší byla vždycky kostelní věž, která trčela nad všemi ostatními budovami jako taková duchovní anténa pro příjem signálu shůry. Dnes je většinou nejvyšší budovou banka a podle toho to taky vypadá.

Co vám dělá opravdu radost?

Každý dobře prožitý den, kdy se nic hrozného nepříhodu. Ono se to nezdá, ale když si člověk představí, co všechno by se mohlo stát, tak už jen to, že se to nestalo, je takový malý zázrak.

Těžké chvíle – máte nějaký tip, jak je překonávat?

Tip nemám, ani si nemyslím, že by na to existoval recept, jak to udělat. Těžká chvíle prostě přijde a člověk ji holt musí pokorně přijmout a nějak se tím protřpět. Výhoda je, že věci, se kterými si my neporadíme, můžeme s důvěrou odevzdat do povolanějších rukou tam nahoře.

Kdo vás v životě nejvíce inspiruje, inspiroval?

Asi moji rodiče – jak po stránce lidské, tak profesní. Kvůli tátovi mám vlastně permanentní výčitky svědomí, že nepracuji dost. Protože táta pracoval pořád, za dobu, kterou já jsem strávil na golfu, by měl hotové tak tři opery.

Motto letošního ročníku hovoří o zpěvu a chvále. Máte i vy hudbu spojenou s chválou?

Což o to, já bych hudbou chválil, otázka je, jestli ta moje muzika Pánubohu jako chvála připadá, možná by byl radši, kdybych to nedělal. Vždycky si vzpomenu na jednoho nešťastného faráře, který měl u varhan naprosto katastrofální varhanici. A jednou po mši už to nevydržel a před požehnáním povídá: „No, tak ta dnešní hudba, to asi nebylo k velké radosti andělů...“ A pak se zamyslel a dodal: „Nebo možná že andělů jo, ale mojích ne.“

Marek Eben se narodil 18. prosince 1957 v Praze. Herec, moderátor, hudební skladatel, písničkář a zpěvák je synem hudebního skladatele Petra Ebeny a Šárky Ebenové, rozené Hurníkové, a synovcem skladatele Ilji Hurníka. Jeho manželkou je Markéta Fišerová. Spolu s bratry Davidem a Kryštofem založili hudební skupinu Bratři Ebenové.

Kam za koncerty po Noci kostelů

Na varhanní recitály duchovní hudby zve posluchače farnost Vratimov do **kostela**

sv. Jana Křtitele. Účinkovat budou na varhany Šárka Vrchlabská, zpěv Šárka Vrchlabská a Jaromír Pasečný. Konat se budou vždy druhý pátek v měsíci od 18.00 do 18.30 hodin a po přechodu na letní čas od 18.30 do 19.00.

V období letních prázdnin zve spolek pro varhanní a duchovní hudbu VOX ORGANUM do **baziliky Navštívení Panny Marie** ve Frýdku-Místku, kde proběhne cyklus letních koncertů, vždy v neděli od 16.00.

Rozhovor s Karlem Řežábkem o chválách, děkování a žehnání

Co znamená ta chvála v mottu? Jak byste ji definoval?

Chválu chápu jako naši reakci na Boha. Jde o reakci na uvědomování si toho, že je a jaký je. V tom širším slova smyslu pro mne chvála zahrnuje tři různé disciplíny – děkování, chválení a uctívání.

Proč lidé Boha chválí? Aby si Ho namlouli?

Já tomu rozumím obráceně: Bůh naši chválu nepotřebuje, protože v Bibli vidíme, že andělé dnem i nocí Boha chválí, klanějí se Mu a volají „Svatý, svatý, svatý“ (Zj 4,8). Podle mne to – řečeno s trochou nadsázky – mají za tu dobu daleko nacvičenější a vypilovanější než my. Řekl bych, že chvály se Bohu dostává dostatečně, a nemyslím si, že by potřeboval nějakou ještě od nás, že by vůbec obecně potřeboval chválu od svého stvoření. Vzdávat chválu ale potřebujeme my. Těch rovin, kde nám díky a chvála pomáhají, je celá řada, ale jedna z nich mi připadá obzvláště důležitá – pomáhá nám pozvednout oči od sebe samých. Od svých věcí, potřeb, břemen, od svých těžkostí i od svých starostí pozvednout své oči k Bohu. Pozvednout je prostě vzhůru.

Je chvála a děkování totéž? Nebo na sebe spíš navazují? Jak?

Myslím si, že se oddělit dají. Nicméně mezi nimi není ostrá hranice. Je zbytečné hledat, co ještě je děkování a co už je chvála. Ten hlavní rozdíl vidím v tom, že při děkování děkujeme za něco – za dary,

za to, co pro mne ten druhý udělal, co mi někdo dal, a to jak na rovině mezilidské, tak i na té rovině vertikální, kdy děkuji Bohu za to, co mi dává, za všechny Jeho dary. Při chvále se od darů posouvám směrem k Dárci. Tedy neděkuji za něco, ale chválím Někoho, neděkuji, ale opěvuju, obdivuju za to, jaký ten Dárce je. Jinými slovy: Oceňuji, kým On je. Uctívání chápu jako ještě hlubší rozměr, kdy už vlastně ani neděkuju, ani nechválím, ale láskyplně mlčím. Je to takové bytí s Bohem v tichu. Je to ten nejintimnější, nejbližší vztah, který už není moc o slovech, ale o tom jen tak spolu být.

Souvisí s chválami vděčnost? Co získává člověk, který děkuje a chválí?

Napadá mě, že vděčnost je něco jako sval. Když ho cvičím, tak sílí. Když ho necvičím, atrofuje. Vděčnost je nesmírně důležitá disciplína k procvičování. Měli bychom se učit dívat na všechno vděčnýmá očima, a to nejen ve vztahu k Bohu, ale i na mezilidské rovině. Všimát si všeho, za co mohu poděkovat. Kultivovat v sobě a rozvíjet schopnost být vděčný – tím vlastně sám nejvíc získám. S vděčnými lidmi se žije lépe než s nevděčnými. S těmi, co všechno berou jako samozřejmost, je to mnohem těžší než s těmi, co umí za všechno poděkovat a být vděční. Snadno si to umíme představit u mezilidských vztahů, tím spíš to platí ve vztahu k Bohu, kterému doslova a do písmene vděčíme úplně za všechno. Až do poledního dechu.

Mohou být podle vás chvály a děkování zároveň prosbou? Řeší se při nich naše problémy? Jak se promítají v našem duchovním životě?

Myslím, že nevádí, když to máme pochávané. Apoštol Pavel píše: „Vaše prosby s děkováním ať jsou známy Bohu“ (Flp 4,6). Boží slovo tedy říká: Je to v pořádku. Zároveň si myslím, že je důležité, abychom se naučili chodit za Bohem i tehdy, když od Něj zrovna nic nepotřebujeme. Jako rodiče bychom také nechtěli, aby s námi děti komunikovaly jen tehdy, když od nás něco chtějí. Já myslím, že nebeský Otec je rád, když za Ním jdeme jenom tak. Ne proto, že máme nějaké prosby, ale proto, že vidíme něco, co se Mu povedlo a za co Mu chceme poděkovat, co chceme ocenit. A zároveň nemyslím, že by se Otec zlobil, když se nám do chval pár proseb přimíchá.

Jak mocné je žehnání? Dá se žehnat chválou?

Zkusím to říct trochu jinak. Já si myslím, že chvála a žehnání mají k sobě hodně blízko. Chvála má účinek požehnání jednak pro ty, kdo chválu provozují, jednak v tom, že se něco důležitého děje v duchovním světě. Letos chystáme v Plzni mimořádnou událost. Chceme na náměstí udělat koncert slovenské kapely ESPÉ. V centru Plzně postavíme velkou stage a uvidíme, jestli tam přijdou i jiní lidé než křesťané. Ale i kdyby nepřišli, nám to nevádí, protože to, že bude ve městě znít chvála, bude pro město požehnáním samo o sobě. Věříme, že chvály něco uvolňují v duchovním světě, vytvářejí prostor pro Boží působení ve městě... Takto vnímám propojení chvály a žehnání.

Co když však v Bohu nevěřím a nic mi křesťanství neříká?

Víckrát jsem slyšel a zažil, že někdo, kdo je nevěřící, poslouchá nějakou chválicí hudební skupinu a Bůh se skrze tu chválu dotýká jeho srdce. I když dotyčný třeba nerozumí tomu, co se tam zpívá, a nemůže se s tím ztotožnit, když není ve vztahu s Bohem. Nedává mu to smysl, možná tomu ani nerozumí, protože je to taková naše křesťanství nebo je ta píseň v cizím jazyce, který neovládá. Ale Bůh se ho přesto dotýká. Něco se v něm otvírá pro Boží hlas, Boží dotek – a to dělá chvála. Ještě uvedu příklad z Bible o tom, jakou moc má chvála. Ve druhé Paralipomenon (ve dvacáté kapitole) je popsána situace, kdy proti judskému králi Jóšafatovi vytáhla koalice tří nepřátelských

králů, tzn. trojnásobně větší armáda. Bylo jasné, že je to průšvih. Jóšafat po poradě s lidem a vyhlášení pústu vyslal před svou malou armádou skupinu chváličů – několik zpěváků a hudebníků, aby vzdávali Bohu chválu. Je tam přímo napsáno, že ve chvíli, kdy se dali do chválení, Hospodin začal jednat. Postavil ty zálohy proti sobě, armády se pobily navzájem, takže když tam judská armáda dorazila, byli již všichni mrtví a bylo dobojováno. Mně zde přijde důležitý moment, že Bůh začal jednat právě v tu chvíli, kdy se dali do chválení. Opět zde vidím stejnou spojitost: Chvála uvolňuje požeňání a vytváří prostor pro Boží jednání.

Můžeme se cítit zle, okolnosti jsou veskrze zlé, ale rozhodneme se a začneme chválit a děkovat. Co se v našich životech děje?

Já myslím, že hlavní je změna naší perspektivy. Když se rozhodneme navzdory tomu, jak se cítíme, navzdory okolnostem, těžkostem atd. upřít svůj pohled na Boha, protože nad tím vším kraluje a je vyvýšený nad to všechno, získáváme určitý nadhled a svobodu se nadechnout, nenechat se aktuálním prožitkem zotročit nebo ovládnout. Nestanu se rukojmím svých momentálních pocitů, okolností, ale vztáhnou se k Bohu, který má první a poslední slovo ve všem, jenž je milující Otec, který – jak říká Bible – se z nás „raduje a veselí, láskou umlká a opět nad námi jásá a plesá“ (Sof 3,17).

Stále vznikají nové chvály, která vás poslední dobou nejvíc oslovila?

Těch je víc, třeba píseň *Kdo jsem já, že sám Bůh a světa Pán moje jméno dobře zná*. Je to krásná píseň o vztahu Boha Otce k nám, tu mám hodně rád. Potom mám rád z poslední doby píseň *Oceány* – to je pro mne silná píseň. Kdybych zabrousil i do českých písní, mám hodně rád píseň *Milost* od Filipa Zavřela – je o tom, že se někdy zdráháme jít blíž k Bohu, ale to, že smíme vejít, není za zásluhy, vzorné chování atd. Je to Jeho milost, která nás zve, abychom vešli, a která smývá naše viny.

Stal jste se známou osobností v oblasti chval, jak jste je pro sebe objevil?

Na to bude dlouhá odpověď. V roce 1985 jsem se stal křesťanem a tehdy u nás, pokud vím, chvály v dnes známé podobě neexistovaly. V kruzích, kde jsem se pohyboval, se zpívaly písně z několik set let starých zpěvníků (proti kterým nic ne-

mám), ale byl to jediný způsob, jakým se tehdy v církvi zpívalo. Když někdo něco zahrál na kytaru nebo jiný nástroj v kostele, tak se říkalo: „Teď si zazpíváme písničku...“ nebo „Teď nám mládež zazpívá dvě písně...“ Nebralo se to jako chvála, byly to písně spíše o Bohu než k Bohu. Nebyly textované a vnímané jako modlitba. Já sám jsem byl odmalička vychovávaný k víře, ale byla to pro mne spíš vnější věc. Takže moje obrácení, ke kterému došlo, když mi bylo 17 let, byl velmi radikální zlom. Asi rok po mé konverzi jsme se s mojí budoucí ženou přestěhovali do Prahy a vzali se.

se duchovně změnilo a Bůh začal jednat. A já jsem tenkrát věděl, že přesně tohle bych chtěl – dát dohromady hudební skupinu, která bude Bohu vzdávat chválu. Toužil jsem, aby Bůh naši službu chvály takto používal, aby skrze ni měnil věci a dotýkal se lidí. Tenkrát jsem šel za svým pastorem, což byl Dan Drápal z Manin, pozdějšího Křesťanského společenství Praha, že bych rád založil chválicí hudební skupinu. On na to zareagoval s nadšením, že to je perfektní, že to je něco, co také chtějí, co vidí jako důležité, takže jsem dal dohromady pár lidí, se kterými jsme se

Někdy v té době jsem četl knihu *Když přišel přívál* od Todda Burka o misii v Kambodži, kde byla velmi zajímavá zmínka o moci chvály. Autor popisuje příběh o evangelizační kampani, kde se sešla spousta lidí, ale protože nikdo neposlouchal, lidé hlučeli a nešlo je nijak utiřit, vypadalo to na totální propadák. Na pódiu však měli hudební skupinu; když ta začala hrát a zpívat chválu, atmosféra se úplně změnila. Přišla Boží přítomnost. Shromáždění ztichlo, lidi začali vnímat, poslouchat a Bůh se jich začal dotýkat. A spousta těch lidí tehdy uvěřila a přijala evangelium.

To byl okamžik rozhodnutí začít se věnovat chvále?

Dá se říct, že to byl jeden z hlavních impulsů. Zaujalo mě, že tu proměnu způsobila právě služba hudební skupiny, která začala chválit Boha. Stejně jako v biblickém příběhu o Jóšafatovi, který jsem zmiňoval před chvílí – tak vidíme tentýž princip. Když se zpěváci a hudebníci, kteří šli před armádou, dali do chválení, něco

začali scházet, modlit, začal jsem skládat písničky, překládat je z angličtiny do češtiny a to byly první chvály tak, jak tomu dneska rozumíme. Písně, které už nezpívají jen o Bohu, ale obracíme se v nich přímo k Bohu jako ve zpívané modlitbě.

Rozhovor vedla Jana Praisová

Karel Řežábek (* 21. ledna 1968, Dvůr Králové nad Labem) je český duchovní, hudebník, skladatel, překladatel duchovních písní a publicista. Od roku 1992 slouží jako pastor Sboru Křesťanského společenství Plzeň. Je autorem několika knih s duchovní tematikou, se skupinami Agapé, Tydlidum, Proskairos a Filia natočil celkem 15 CD. Věnuje se též vedení kurzů vztahových dovedností a partnerskému a osobnostnímu koučingu. Roku 1986 se oženil; s manželkou Dagmar má čtyři děti a pět vnoučat.

Otevřené chrámy mají na svém kontě několik novinek

Tři nováčci se zařadili mezi 37 sakrálních staveb (včetně dvou kostelních věží s vyhlídkou) do nabídky šestého ročníku Otevřených chrámů. Nově lze navštívit kostel Panny Marie Královny v Ostravě – Mariánských Horách, kostel sv. Mikuláše v Bílovci a dřevěný kostel sv. Ondřeje v Hodslavicích.

„Popsala bych je jako tři solitéry, z nichž každý je něčím zajímavý a stojí za návštěvu. Kostel Panny Marie Královny zaujme svou velikostí, patří mezi největší chrámy na Moravě. Po prohlídce kostela sv. Mikuláše může návštěvník vystoupat po 143 schodech na věž a odměnou mu bude výhled na pohoří Moravskoslezských Beskyd a směrem k Ostravě. Kostelík v Hodslavicích je zase vzácným dokladem pozdně gotického dřevěného stavitelství,“ popisuje koordinátorka odboru církevní turistiky Andrea Węglarzyová. Otevřené chrámy nabízejí zdarma prohlídky církevních památek od května do konce října a v každém z nich přivítá návštěvníka vyškolený průvodce.

▲ Kostel Panny Marie Královny v Ostravě – Mariánských Horách

Novobarokní chrám se secesní výzdobou a obrazy moravského malíře Joži Úprky stojí v dřívě samostatné obci Čertova Lhota, o níž první zmínky pocházejí již ze 14. století. Kostel měl být symbolickou oslavou šedesátiletého panování císaře Františka

Josefa I. Slavnostní položení základního kamene proběhlo v roce 1903 a jeho stavbu provázelo několik nepředvídaných okolností – od protestů proti půjčce až po zpronevěření financí. Chrám byl dokončen v roce 1908, avšak chyběla mu vnitřní výzdoba. Ještě nehotový kostel posvětil v říjnu 1908 biskup Karel Wisnar.

▲ Kostel sv. Mikuláše v Bílovci

Typický městský kostel, jehož výstavba neodmyslitelně souvisí se založením města Bílovce kolem roku 1323 Vokem z Kravař, byl původně pravděpodobně dřevěný. Současnou podobu získal po třicetileté válce a věž, která dnes umožňuje vyhlídku do okolní krajiny, byla původně v 16. století zřízena proto, aby Bílovec chránila před útoky vojsk. Dokonce je o 10 metrů vyšší, než se původně plánovalo, aby se vyhovělo tehdejší představám o účinné obraně. Sloužila rovněž jako městská hlásk a byla zde i světnice strážného. Z původního vybavení kostela se v něm dochovala dřevěná socha Ukřižovaného Krista z 30. let 14. století.

▼ Dřevěný kostel sv. Ondřeje v Hodslavicích

Kostel pocházející nejpozději z 15. století se nedochoval ve své původní podobě. Patří k cenným kulturním památkám a je dokladem lidové tvořivosti našich předků. Dnes neslouží v plné míře své funkci, mše svatá je zde sloužena pouze jednou ročně – v den svátku sv. Ondřeje.

Kolem kostela existoval v dřívějších dobách také hřbitov. V jeho posledním dochovaném hrobě odpočívají manželé Jiří a Anna Palačtí, rodiče zdejšího významného rodáka a předního českého historika Františka Palackého.

Nové webové stránky projektu

Přesné termíny jsou k dispozici na nově spuštěném webu www.otevrenechramy.cz

Jana Praisová

Putovat v dávných stopách

Jesenická Compostela – i tak by se dal nazvat projekt, kterým členové hnutí Brontosaurus vracejí život některým pozapomenutým poutním místům.

Boží hora u Žulové, Vřesová studánka nebo Travná... Poutní místa Jesenicka a Rychlebských hor se ukrývají v lesích, hlubokých údolích i na hřebenech a nově je propojuje poutní cesta. Značení v terénu sice ještě nemá, už teď ji ale procházejí první chodci. Někteří se do putování pouštějí na vlastní pěst, jiní se měsíce dopředu hlásí na srpnový společný termín. Pro Tomáše Hradila a další organizátory z jesenické pobočky Hnutí Brontosaurus je objevování krás a pohnutých dějin vlastního regionu srdeční záležitostí.

„Kdysi, ještě na konci 90. let, se u nás v regionu skoro nikomu z mladších obyvatel moc nelíbilo. Tenkrát se říkalo, že je tu chudoba a nic se tady pořádně neděje. Že každý rozumný mladý člověk má odtud co nejrychleji vypadnout za lepším životem, třeba do Prahy,“ popisuje Tomáš Hradil,

jak se s přáteli rozhodli zaříté postoje měnit. Uvědomili si totiž, že Jesenicko místní musí nejprve sami objevit.

S přáteli a dalšími dobrovolníky tak začali čistit a obnovovat prameny v lázních Jeseník a o něco později též opravovat kapličky a kříže. „Říkali jsme si, že pokud chceme dnes dobře žít v tomto regionu, musíme v něm mít zapuštěny své kořeny. Rozbité památky ukazovaly, že jsou tyto vazby přerušeny.“ S vyprávěním příběhů začaly pomáhat rovněž knihy v edici Zaniklé Jesenicko mapující zcela i téměř zaniklé osady Jesenicka a od loňského roku taky poutní místa.

Zatímco autoři loni v létě dopisovali knížku, první třicítka poutníků pod vedením Petra Hirsche a Tomáše Hradila vyrazila na první ročník letní Velké pěší pouti za Jesenicko. Petra Straková z Bolatic pouť objevila poslední den před uzavřením registrace. Do vyhledávače tehdy zada-

la „poutní cesty“ a nakonec se přihlásila nejen ona, ale i její patnáctiletá dcera. „Najednou jsme se s dcerou ocitly mezi skupinou cizích lidí a tiše doufaly, že to nějak zvládneme. A bylo to úžasné! Děkuji Bohu, že mě na tuto cestu přivedl. Bylo to fyzicky náročné, chvílemi to strašně moc bolelo,

ale nevyměnila bych ani okamžik. Při dlouhé chůzi má člověk opravdu čas přemýšlet, modlit se, těšit se z krásy stvoření a nechat to vše na sebe působit,“ ohlíží se žena a dodává, že v sobě objevila poutnické srdce.

Trasa začíná na Zlatohorsku u poutního areálu Maria Hilf, který povstal z troskek začátkem 90. let. Během dalších 160 km se střídají známé dominanty krajiny (Boží

hora u Žulové), místa čerstvě obnovená (kaple sv. Anny v Horním Údolí s prosklenou střechou) i ta zaniklá (kaple sv. Antonína u Rožmitálu). Zastavení na cestě je symbolicky patnáct – jako u křížové cesty se vzkříšením – Vřesovou studánkou na konci. Smyslem trasy je dovést lidi zpátky k pozapomenutému a knížka je jen začátek.

Tomáš Hradil s přáteli sní o jesenické „Compostele“, tj. trase, během které mají poutníci na dosah dostupné ubytování a další výhody: „Je dost možné, že časem vznikne něco jako kredenciál, podobný poutnický průkaz, jako mají poutníci do Santiaga de Compostela. Uvažujeme i nad značením, třeba dřevěnými kříži na stromech. Už nyní se mi ozvalo několik místních rodin, že by rády hostily poutníky ve svém domě zdarma nebo za dobrovolný příspěvek. Bude ale třeba zajistit i běžné penziony, neboť dobrovolní ubytovatelé asi nepokryjí celou trasu,“ vypočítává Hradil plány do budoucna.

Organizovaná pouť je v plánu také letos od 7. do 14. srpna. Přihlašování běží na webu www.pout.eu. Pokud kapacita nebude stačit, můžou se další zájemci přidat za podmínky, že si zajistí vlastní noclehy. Je taky možné putovat se skupinou třeba jen jeden den nebo se připojit k bohoslužbám. Poutní stezka ale může žít celoročně, stačí vyrazit na cestu.

Ondřej Elbel

Mapu i popis etap najdete v knize ZANIKLÉ JESENICKO 3: POUTNÍ MÍSTA.

Tři osobnosti odpovídaly na otázku:

Motto letošní Noci kostelů je také o chvále. Za co a koho byste v poslední době pochválil?

Prof. Ing. Ivo Vondrák, CSc, hejtman Moravskoslezského kraje

Je nepředstavitelné, jakou hrůzu, obavy o holý život a budoucnost nyní prožívají lidé na Ukrajině. V jakém stresu jsou ti, kterým se před válkou podařilo utéct. Jsem velmi rád, že jim spousta lidí v našem kraji spontánně nabízí pomoc. Děkuji, že se ihned po vypuknutí válečného konfliktu našlo tolik dobrovolníků podávajících pomocnou ruku a že to dělají s láskou. Poděkování a chvála patří také hasičům, záchranářům, nejrůznějším humanitárním organizacím, prostě všem, kdo jsou solidární s trpícími.

Mgr. et Mgr. Lukáš Curylo, první náměstek hejtmána Moravskoslezského kraje

Vážený poutníku, jsem přesvědčen, že nelze přehlédnout skutečnost, že naše chrámy, boží muka, křížové cesty a další sakrální stavby či umělecká díla se obzvláště v posledních letech intenzivně opravují, renovují nebo modernizují. Leckde vznikají díla zcela nová. Za každým takovým počinem vždy stojí lidé, kterým není lhostejný často neutěšený stav věcí, jež mají sloužit ke chvále našeho Boha i posvěcování lidí, a různými způsoby napomáhají k jejich zlepšení – ať už finanční pomocí, radou, prací či modlitbou. Velmi často tito lidé nejsou vidět, ale věřím, že si ukládají svůj poklad v nebi, kde jim nezrezaví a zloděj jim ho neukrade. Až budeme letos navštěvovat naše chrámy, popř. jiná sakrální místa, vzpomeňme v modlitbě na tyto dobrodince, jejichž práce se proměnila v samotnou modlitbu ke chvále našeho Pána.

Ing. Tomáš Macura, MBA, primátor města Ostravy

Jsem přesvědčen, že vždy se najde chvíle, kdy je koho za co pochválit. Budme rádi, jde o důkaz, že to s námi není zas tak špatné. Aktuálně se však jedno velké poděkování nabízí vyložené samo. Musím poděkovat všem organizacím i jednotlivcům, kteří se jakkoliv zapojili do pomoci ukrajinským uprchlíkům i strádající Ukrajině jako takové. Je to skutečně řada lidí, od pracovníků neziskovek, příslušníků složek IZS až po jednotlivé Ostravany, co přispěli peněžními či materiálními dary. Dokázali nám všem, že souzáležitost není prázdným pojmem.

Poprvé na Noci kostelů

se představí **evangelická kaple SCEAV** v Šenově. Od 15.00 do 16.00 zde budou číst z knihy paměti Kryštofa Bernarda Skrbenského z Hříště: paměti hornoslezského barokního šlechtice s hudebním doprovodem a zpěvem Tomasz Szchaneka. Také je v kapli možné zhlédnout výstavu šesti obrazů Portréty z rodu Skrbenských, výstavu kreseb hraběnky Henrietty Skrbenské a maketu šenovského zámku.

Módní přehlídka

pro ty, kdo chtějí nahlédnout do sakristie na liturgické předměty nebo do skříně s ozdobnými ornáty a pluviály a dozvědět se, jakou mají symboliku a jak jsou používány během církevního roku, připravili od 18.50 v Ostravě-Hrabůvce. V **kostele Panny Marie, Královny Posvátného růžence** lze zapálit svíci za někoho blízkého, nebo využít Poštu do nebe – napsat své poděkování a prosby Bohu na připravené lístky, které se dají do sítě a budou předneseny v Modlitbě za město.

Za výstavou

obrazů Šárky Osmánkové se lze vypravit do **kostela Nejsvětější Trojice** v Klimkovicích. Program doplní ve 20.00 varhanní přednes Mgr. Pavla Rybky, ArtD, a přítomen bude také kronikář města Klimkovic, aby zájemce seznámil s historií kostela.

Ukázku drátkování, smažení vaječiny

od 18.00, koncert hudební skupiny s Lenkou Černou od 19.30 doplní výstava fotografií Hany Stránské v **Husově sboru** ve Vratimově.

Výtvarnou dílnu – origami,

varhanní preludia, koncert na flétnu bratra Szurmana a na závěr táborák s kytarami a opékáním buřtů si připravili v **evangelickém kostele** v Ostravici-Hamrovce.

Ručně kované hřebíky

z původního krovu věže z roku 1793 a hrotnici si návštěvníci mohou nejen prohlédnout, ale i ohmatat v **kostele Nejsvětější Trojice** v Malé Morávce.

MEZINÁRODNÍ
KŘESŤANSKÝ
FESTIVALSLEZSKÁ
LILIE

10—12 | 6 | 2022

www.slezskalilie.cz

10|6 VEČER NADĚJÍ

PŘED KATEDRÁLOU BOŽSKÉHO SPASITELE
Moravská Ostrava18:00 Společné slavnostní zahájení
Noci kostelů a Slezské lilie

18:15 Rytmig

19:15 Píseň písní – soutěž
autorů křesťanských písní20:30 TGD | Trzecia Godzina Dnia | PL
legendární polský pop-gospelový
soubor

BENEFICE UKRAJINA!

Slezská lilie se snaží každý rok zviditelnit a podpořit konkrétní charitativní projekt. Letos byly vybrány dva zajímavé místní příklady pomoci ukrajinským válečným uprchlíkům.

11|6 NOC LILIE

KOSTEL SV. VÁCLAVA
Moravská Ostrava16:30 Vznešenost duše | přednáška
otec Bonaventura Jiří Štívar

17:30 Tykráso

18:00 Vznešenost duše | přednáška
otec Bonaventura Jiří Štívar22:15 Večer chval
Dům modlitby OstravaPŘED KATEDRÁLOU BOŽSKÉHO SPASITELE
Moravská Ostrava

19:30 Tow Meot | rap SK

20:30 Ludmila | komorní muzikálové
oratorium | hudba: Jiří Najvar,
libreto: Jan Matoušek

12|6 DEN ANDĚLŮ

ZA KOSTELEM SV. ANTONÍNA Z PADOVY
Ostrava-Kunčičky10:30 Mše svatá
celebrovaná biskupem Martinem

12:15 My Dva Trio

13:00 Ukrajina | přednáška
otec Peter KrenickýKOSTEL SV. ANTONÍNA Z PADOVY
Ostrava-Kunčičky14:00 Učedníci | Josef Hrubý,
Dan Černín

Projekt je spolufinancován z rozpočtu Moravskoslezského kraje, statutárního města Ostravy, městského obvodu Slezská Ostrava a Nadace ČEZ.

Neuvěřitelný příběh génia
Gregora Johanna Mendela

Letos si připomínáme 200 let narození člověka, který šel naprosto neprobádanou vědeckou cestou. Nikdy nedokončil univerzitní vzdělání, propadl z přírodopisu, a přesto se stal otcem moderní biologie. Ve světovém měřítku se řadí mezi jedny z nejvýznamnějších osobností dějin, jako byli například Albert Einstein, Isaac Newton či Charles Darwin. Jeho jméno je známé více v zahraničí než v rodné zemi. O kom je řeč? O Gregoru Johannu Mendelovi. Díky genetice v současnosti rostou na poli odolné a výživné plodiny, kriminalisté odhalují zločince, lékaři choroby, archeologové záhady minulosti...

Kde Mendela potkáte dnes?

Například v rodném domě G. J. Mendela ve Vražném. Vzniklo zde Mendel Museum – muzejní expozice věnovaná jak samotnému slavnému rodákovi, tak i zdejšímu venkovskému regionu, v němž Mendel vyrůstal – Moravskému Kravaňsku. Návštěvník se podívá, jak to vypadalo ve stodole, světlnici nebo spíži za Johanna dětství.

Mendelovo muzeum Masarykovy univerzity v Brně navazuje svou činností na odkaz G. J. Mendela.

Jak se bude letos slavit dvousté výročí
od narození J. G. Mendela?

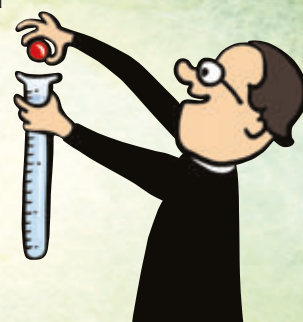
K letošním oslavám je připravený bohatý program a oslavy budou probíhat na mnoha místech v České republice. Aktuální informace jsou průběžně zveřejňovány na webu: <https://www.mendel22.cz/>.

Oslavy v rodišti génia ve Vražném:

- 20. 7. Koncert v kostele sv. Petra a Pavla ve Vražném.
- 21. 7. Opera pro Mendela v zahradě u rodného domu.
- 22. 7. Setkání účastníků genetické konference a dalších hostů v rodném domě J. G. Mendela, odhalení křtitelnice.
- 23. 7. Hlavní den oslav bude probíhat od 10.00 do 18.00 v rodném domě a poté se přesune do areálu fotbalového hřiště. Program pro děti i dospělé se skládá z hudební, zábavné i edukativní části.
- 24. 7. Mše svatá v kostele sv. Petra a Pavla bude celebrována Mons. Martinem Davidem.

V Brně proběhne Mendel festival na Mendlově náměstí ve dnech 20.–24. 7. 2022. Na návštěvníky čeká bohatý a zajímavý program. K oslavám se letos připojí i další města!

Probíhá také projekt **Cesta hrášku**, aktuální informace lze nalézt na: <https://www.mendelje.cz/cesta-hrasku/>.

Některá data z Gregorova života

22. 7. 1822 (nebo 20. 7.)

Narodil se v selské německé rodině v Hynčicích (nyní součást obce Vražné, okres Nový Jičín).

1831–1833

Navštěvuje triviální (obecnou) školu v Hynčicích. Velký vliv na něj mají farář Schreiber i učitel Makitta.

1833–1834

Ve vzdělání pokračuje v hlavní škole v rámci piaristické koleje v Lipníku nad Bečvou.

1834–1840

Dalších šest let tráví v opavském gymnáziu. Seznamuje se s meteorologií – svou celoživotní láskou. Přivydělává si doučováním. Potýká se s prvním nervovým zhroutilím.

1840–1843

Stává se studentem filosofického ústavu univerzity v Olomouci (*prof. J. K. Nestler, J. Helcelet, F. Franz, J. Fux*). Má finanční problémy, následuje další zhroutilím. Jeho sestra mu ze svého věna přispívá na studia. Profesor Franz ho doporučuje do starobrněnského kláštera, kterému „vládné“ opat Napp.

1843

Vstupuje do augustiniánského kláštera ve Starém Brně. Přijímá řádové jméno Gregor. V klášteře působí (nebo budou v následujících letech působit) i další významné osobnosti, například: *F. M. Klácel, T. Bratránek, F. Schaumann, X. Wieser, A. Alt, F. Gabriel, B. Fogler, P. Křížkovský, A. Rambousek, J. Lindenthal, V. Šembera, B. Vothey*.

1845–1848

Studuje teologii.

1847

Je vysvěcen na kněze.

1848

Navštěvuje přednášky profesora F. Diebla z oboru zemědělských věd na brněnském filosofickém ústavu.

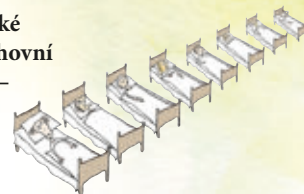
Šest brněnských augustiniánů posílá petici ústavodárnému sněmu v Kroměříži. Je psána Mendelovou rukou, inicioval ji pravděpodobně F. M. Klácel.

F. M. Klácel odevzdává pokusnou zahrádku v klášteře do péče Mendelovi.

1849

Jeho funkce kaplana na starobrněnské faře s sebou přináší i povinnost duchovní služby v nemocnici v Pekařské ulici – následuje další nervový kolaps.

1849–1850

Vyučuje na znojemském gymnáziu. Aby mohl učit dál, potřebuje zkoušku učitelské způsobilosti – tu se mu ve Vídni nepodaří složit. Než se stačí sesypat, opat Napp mu zařídí studium na vídeňské univerzitě.

1851

Krátce učí na brněnském technickém učilišti.

1851–1853

Studuje na univerzitě ve Vídni. Zapisuje se na fyziku, matematiku, chemii, zoologii, paleontologii, botaniku, fyziologii rostlin (*někteří významní profesori – Ch. Doppler, A. Ettingshausen, F. Unger, E. Fenzl, J. Redtenbacher, V. Kollar*). S Johannem Nave se stávají přáteli.

1853

Z Vídně se vrací do Brna, kde se připravuje na zkoušku.

1854

Jako zastupující učitel učí fyziku a přírodopis na reálce v Brně, a to až do roku 1868. (*Ředitel J. Auspitz, někteří kolegové – J. Pátek, A. Zawadzki, A. Makowsky.*)

Členem vídeňské Zoologicko-botanické společnosti.

1854–1855

Nakupuje hrášek a pěstuje homozygoty – rostliny neměnné, které mají v každé generaci stejné znaky.

1855

Je členem Hospodářské společnosti.

1856

Podruhé se neúspěšně pokouší složit zkoušku na univerzitě ve Vídni, další zhroutil.

1856

Zahajuje své hlavní experimenty s křížením rostlin.

1857

Provádí pravidelná meteorologická pozorování.

1861

Přírodokumný spolek se odděluje od Hospodářské společnosti.

1863

Vydává publikaci o meteorologii. Na meteorologických pozorováních spolupracuje s lékařem Olexíkem.

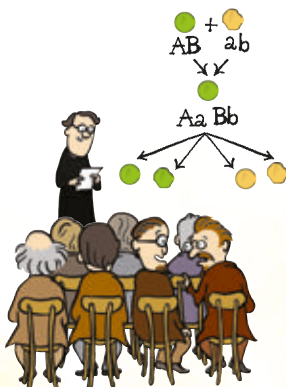
Stává se členem Ovocnicko-vinařského a zahradnického spolku (později členem výboru).

1864

Končí hlavní pokusy s hrachem.

8. 2. 1865

Přednáší první část své teorie přenosu dědičných jednotek na zasedání Přírodokumného spolku v Brně.

8. 3. 1865

Přednáší druhou část své teorie, opět na zasedání Přírodokumného spolku.

1866

Ve spolkovém sborníku vychází jeho práce „Pokusy s rostlinnými hybridy“ („Versuche über Pflanzen-Hybriden“). Rozesílá svou práci několika vědcům. Profesor Nägeli odpovídá a začínají si dopisovat.

1868

Je zvolen opatem augustiniánského kláštera v Brně.

1869

Je zvolen viceprezidentem Přírodokumného spolku, což byla jedna z mála poct, které se mu za jeho života dostalo v přírodovědných kruzích.

Je členem včelařského spolku.

1870

Je členem výboru Moravskoslezské společnosti pro zvelebení orby, přírodovědectví a vlastivědy. Později (1873) se stává zástupcem předsedy.

Korespondence s Nägelim vážne, na dopisy z let 1873 a 1876 mu Gregor vůbec neodpovídá.

1871

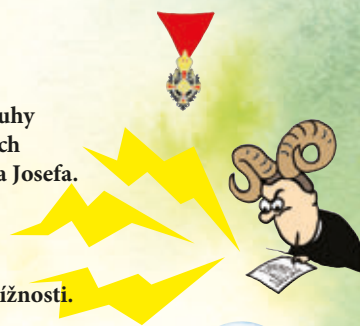
Je zástupce starosty včelařského spolku. V klášteře staví včelín, studuje bastardaci včel.

1872

Dostává od císaře za svoje zásluhy v církevních a veřejných funkcích komturský kříž Řádu Františka Josefa.

1875

Klášteřům jsou zvýšeny daně. Mendel do konce života píše stížnosti.

Strop kapitulní síně je nově vyzdoben.

1877

Objevuje se první zmínka o zhoršení zdraví.

1878

Publikuje „Základy předpovědi počasí“.

Stává se hlavním meteorologickým pozorovatelem pro Brno, svá hlášení odesílá do Vídně. Tuto funkci převzal po svém příteli lékaři Olexíkovi. Meteorologickou stanicí přenesl do kláštera. (Byl zakládajícím členem Vídeňského ústavu pro meteorologii a zemský magnetismus.)

Stává se zástupcem a později ředitelem Hypoteční banky.

Pořizuje si mikroskop – studuje nové techniky mikroskopování.

1882

Věnuje rodné obci 3 000 zlatých na zřízení požární zbrojnice.

1883

Je vážně nemocen a odjíždí na léčebný lázeňský pobyt do Rožnova pod Radhoštěm. Povinnost meteorologických hlášení předává svému žákovi Líznerovi.

1884

Umírá v klášteře. Rekviem v kostele diriguje budoucí světoznámý skladatel Leoš Janáček. Je pochován na brněnském ústředním hřbitově do hrobky augustiniánů.

Na Hukvaldech v Hubertu to žije

Hurá na příměstský tábor!

Proběhly tři turnusy týdenních a dva termíny jednodenních **příměstských táborů**. Všechny se do posledního místečka zaplnily. Letos již proběhl také i jarní příměstský tábor a v létě proběhne celkem čtyři turnusy týdenních příměstských táborů a čtyři termíny jednodenních příměstských táborů.

Když si něco sám vyzkouším, je to nejlepší!

Od září přišly na řadu aktivity pro školy – především **terénní vzdělávací programy, projektové dny a školní výlety**. Školy projevíly o nabídku značný zájem a na základě postřehu byla o několik programů rozšířena. Konají se zde také krajská kola ekologické olympiády.

Podívej, to jsem vytvořil sám!

Školám nabízí Hubert rovněž **tvůrčí dílny**. Třídy mohou dojet vyrábět na Hukvaldy nebo řemeslníci školu sami navštívit.

Celkem již Huberta navštívilo téměř 900 dětí a žáků.

Láká vás také se do Huberta podívat? Pak využijte pozvání manažerky resortu Nely Vachtarčíkové: „Přijďte za námi zažít, vyzkoušet si, ušpinit se a nabytými vědomostmi se zase o kousek přiblížit přírodě. Ale potkat se s námi můžete třeba i 1. července na setkání dětí s otcem biskupem na Prašívě.“ Využijte k tomu třeba prázdniny, neboť na Hubertu pro rodiny s dětmi připravili víkendové aktivity „**Zažij přírodu jinak**“. Děti se naučí novým zájmovostem o přírodě a zároveň si něco pěkného odnesou domů. Mohou hledat ptáky v Oboře, prozkoumat život kmene stromu, spočítat si stáří vybraného stromu a potom si v resortu vyrobí pexeso s motivy zvířat a jejich stop. Aktivita trvá cca 2 hodiny a její cena je 80 Kč/dospělý, 40 Kč/dítě, ale musí vás být minimálně deset. Přihlášky a bližší informace naleznete na webových stránkách www.ekohubert.cz.

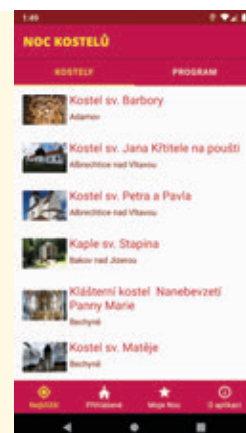
Takže, kdy jedeme na Hukvaldy?

Mobilní aplikace Noc kostelů

Pro návštěvníky Noci kostelů je k dispozici další možnost, jak si předem naplánovat vlastní program z široké nabídky, kterou pořadatelé chystají. Kromě již tradičních webových stránek a různých tiskovin lze využít také aplikaci pro zařízení se systémem Android a nově i Apple iOS.

Aplikace poskytuje zejména informace o zapojených kostelích a jejich programech. Standardní funkcí je nabídka programu nejbližších kostelů a modliteben podle GPS polohy uživatele. Kromě toho je v přehledu zapojených míst možné hledat a listovat podle okresu či kraje.

Vybrané kostely si uživatel může uložit mezi oblíbené a vytvořit si tak program své vlastní Noci kostelů. V aplikaci pro Android je v roce 2022 nově přidáno zobrazení mapy.

Dovolená v přírodě Beskyd

Čtyři samostatné plně vybavené ubytovací jednotky, venkovní sauna, dětské hřiště, v okolí hluboké beskydské lesy plné hub a síť zajímavých tras pro turistiku i cyklojízdy – to jsou Apartmány Mezivodí v obci Bílá. U každého z nich je terasa s venkovním posezením, takže i ten, kdo chce „jen“ koukat do zeleně a poslouchat ptáky s dobrou knihou v klíně, si přijde na své.

V lokalitě Bílá je nicméně co objevovat. Nabízejí se výlety po Beskydech i na Slovensko. Například romantická Cyrilometodějská trasa (zeleně značená) zavede poutníky do osady Podolánky. Malebné údolí řeky Čeladenky s kaskádami padající a zurčící vody je bráno jako nejkrásnější z celého pohoří Beskyd. Přírodní rezervace Podolánky je proslulá rovněž tajemnou atmosférou a váže se k ní řada pověstí – kupř. ta o rytíři, který se tu prohání s hlavou pod paží. K oblíbeným cílům patří též Lysá hora, Radhošť, Pustevny nebo Turzovka. V okolí apartmánů lze najít také celou řadu turistických dřevěných staveb, jako jsou lovecký zámeček a kostel sv. Bedřicha v Bílé, potažmo kaple sv. Cyrila a Metoděje na Hlavatě. Nechybí zde ani vyžití pro děti, což oceňují i sami hosté: „Skvělé ubytování v nádherném prostředí. Určitě všem doporučuji!“, napsala na facebookové stránky Apartmánů Michaela Hujdusová. Takové hodnocení přímo zve k pobytu nebo k zakoupení dárkového poukazu rodině či přátelům.

Pátý otevřený objekt pod hlavičkou Apartmány U Trojice ještě voní novotou, první návštěvníky přivítal před necelým rokem. Zařadil se tak mezi již fungující apartmány, jež provozuje Biskupství ostravsko-opavské – Penzion Johannes ve Staré Vsi u Rýmařova, Penzion U Křížové cesty v Rudě u Rýmařova, Apartmány Lyra v obci Vidly a Chata Poustevna (Střelecká) ve Vrbně pod Pradědem. Tyto objekty se nacházejí v krásném prostředí Nížkého a Hrubého Jeseníku. „Zájem o ubytování je velký. Lidé nás najdou na webových stránkách www.apartmanyutrojice.cz nebo si mohou pokoj zajistit přes booking,“ uvádí vedoucí oddělení provozu ubytovacích zařízení Martin Sedmik.

Jana Praisová

Okres Jeseník

kostel sv. Františka
Vidnava, Hrdinů
17.00–19.00

kostel sv. Kateřiny
Vidnava, Kostelní
17.00–19.00

kostel sv. Petra a Pavla
Bernartice u Javorníku
18.00–21.00

kostel sv. Jáchyma
Kobylá nad Vidnavkou
16.00–18.00

kostel Jména Panny Marie
Černá Voda
16.00–19.00

kostel sv. Hedviky
Supíkovice
18.00–21.00

kostel Božího Těla
Stará Červená Voda
18.00–21.00

kostel Nanebevzetí Panny Marie
Jeseník, Kostelní
18.00–22.00

kostel Panny Marie Sněžné
Velké Kunětice
18.00–21.00

kostel ČCE
Jeseník, Bezručova 7/41
18.00–21.00

Do kostela sv. Anny na Annabergu vyveze zájemce autobus

v 18.00 a v 19.00 od **kostela Narození Panny Marie** dole v Andělské Hoře.

Koncerty na Jesenícku a Bruntálsku

Koncert jeseníckého smíšeného pěveckého sboru a Komorního sboru Florian zazní v **kostele ČCE** Jeseník od 19.00.

Koncert žáků a pedagogů ZUŠ Bruntál a ZUŠ Opava se bude konat od 18.00 v **kostele sv. Michaela archanděla** ve Světlé Hoře – Dětrichovicích.

Okres Bruntál

kostel ČCE

Krnov,
Husovo nám.
18.00–21.00

kostel sv. Martina

Krnov,
nám. Osvobození
19.00–22.00

kostel sv. Michaela archanděla

Světlá Hora-Dětrichovice
18.00–20.00

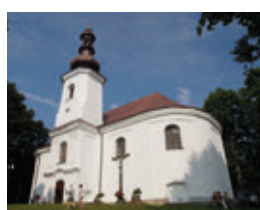
kostel sv. Rocha

Petrovice
18.00–21.00

kostel sv. Benedikta

Krnov-Kostelec,
Bruntálská 1240
18.00–21.00

kostel sv. Anny (Annaberg)

Andělská Hora,
Anenský vrch
18.00–20.00

kostel Neposkvrněného početí Panny Marie

Staré Město
17.00–22.00

kostel Nejsvětější Trojice

Malá Morávka
19.00–21.00

kostel Neposkvrněného početí Panny Marie

Václavov u Bruntálu
18.30–20.30

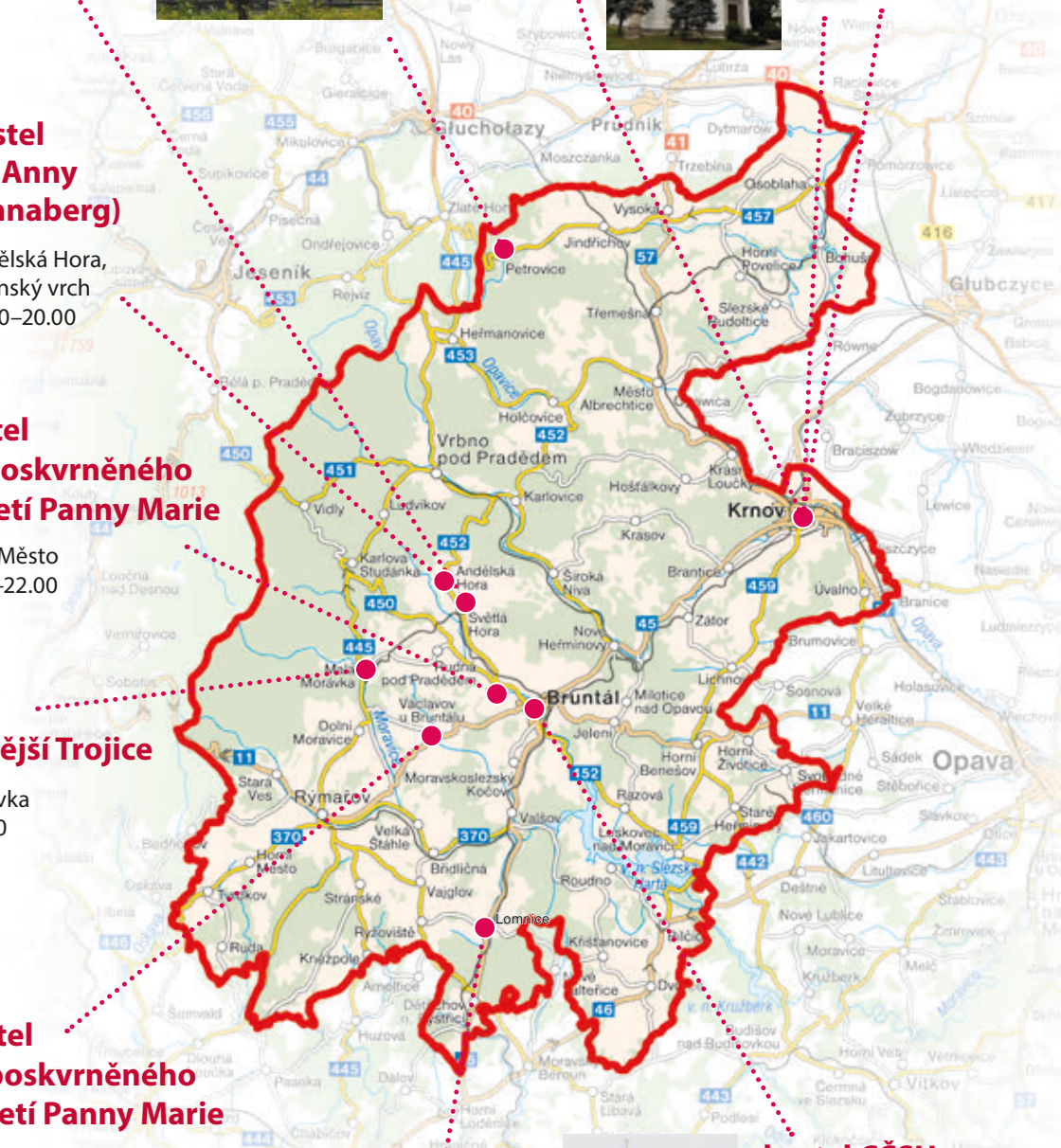
kostel sv. Jiří

Lomnice
17.50–21.00

kostel CŠSH

Bruntál, Dr. Edvarda Beneše
15.00–21.00

Okres Opava

**kaple
Povýšení
sv. Kříže**

Opava, Matiční
18.00–21.30

**kostel
sv. Jana
Křtitele**

Opava, Praskova
17.00–23.00

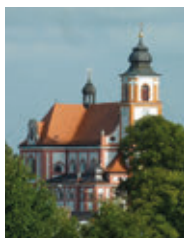
**konkatedrála
Nanebevzetí
Panny Marie**

Opava, Rybí trh
19.00–24.00

**kaple
sv. Andělů
strážných**

Opava - Suché Lazce,
Přerovecká
17.00–20.00

**kostel
sv. Stanislava**

Bolatice,
Svobody 239/13
18.00–22.00

**kostel sv. Vavřince
a mariánské poutní
místo Panny Marie
Čenstochovské**

Píšť
17.30–23.00

**kostel
sv. Kateřiny**

Štěpánkovice
17.00–22.00

**kostel
sv. Jana Křtitele**

Sudice, nám. P. Arnošta
Jureczky
18.00–22.00

**kostel
sv. Mikuláše**

Kravaře-Kouty,
Kostelní
18.00–22.00

**kostel
Nejsvětější
Trojice**

Bohuslavice,
Opavská
17.00–23.00

**kaple
Nejsvětější
Trojice**

Markvartovice, Ke Kapli
18.00–21.00

**kostel
sv. Mikuláše**

Ludgeřovice,
Markvartovická
17.00–22.00

Okres Olomouc

**kostel
Nanebevzetí
Panny Marie**

Moravský Beroun,
Lidická
18.00–21.00

**kostel
sv. Martina**

Pustá Polom,
Slezská 32
18.00–21.00

**kostel
Nanebevzetí
Panny Marie**

Šilheřovice, Kostelní 137
16.30–23.00

Okres Nový Jičín

kostel sv. Jiří

Bílovec-Lubojaty
18.00–22.00

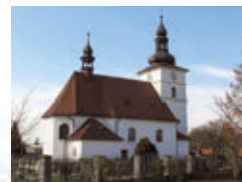
kostel sv. Mikuláše

Bílovec, Slezské nám.
19.00–22.00

kostel sv. Valentina

Bravantice
18.00–22.00

kostel sv. Jakuba

Libhošť
17.00–24.00

kostel Nejsvětější Trojice

Fulnek, Kostelní
19.00–22.00

kostel Narození Panny Marie

Příbor,
Politických vězňů
18.00–21.30

evangelický kostel ČCE

Suchdol nad Odrou,
Malá strana
18.00–22.00

kostel sv. Cyrila a Metoděje

Závěšice
18.00–21.00

kostel sv. Václava

Starý Jičín
18.30–23.00

modlitebna ČCE

Štramberk, Zauličí 473
18.00–22.00

kostel Nejsvětější Trojice

Suchdol nad Odrou,
Komenského
18.00–22.00

sborový dům ČCE

Nový Jičín, Janáčkovy sady 1
18.00–23.00

kostel ČCE

Hodslavice
17.00–22.00

Okres Ostrava

pravoslavná kaple sv. Andělů strážných

Ostrava-Pustkovec,
Pustkovecká
18.00–22.00

kostel sv. Cyrila a Metoděje

Ostrava-Pustkovec,
Pustkovecká
18.00–22.00

kostel sv. Hedviky

Ostrava-Krásné Pole,
Družební
18.00–22.00

kostel sv. Mikuláše

Ostrava-Poruba,
Nábřeží SPB 59/1
18.00–23.00

kostel Krista Krále

Ostrava-Svinov,
Bílovecká 548
18.00–21.00

kostel Nejsvětější Trojice

Klimkovice, Olbramická
18.00–21.00

kostel sv. Kateřiny Alexandrijské

Klimkovice, Lidická
18.00–22.00

Husův sbor

Ostrava-Polanka nad
Odrou, 1. května 143
18.00–21.00

kostel sv. Jakuba

Ostrava-Plesná,
Dobroslavická
19.30–22.30

kostel Neposkvrněného početí Panny Marie

Ostrava-Přívoz,
nám. Svatopluka Čecha
17.00–23.00

kostel Panny Marie, Královny posvátného růžence

Ostrava-Hrabůvka
18.00–24.00

kostel Nanebevzetí Panny Marie

Ostrava-Třebovice, V Mešníku
17.00–24.00

Husův sbor

Ostrava-Svinov,
Stanislavského 639
18.00–23.00

Husův sbor

Ostrava-Stará Bělá,
Junácká 92
18.00–20.00

kostel sv. Jana Nepomuckého a sv. Mikuláše

Ostrava-Stará Bělá, Blanická 130/132
18.00–22.00

kostel sv. Anny

Ostrava-Polanka nad Odrou,
1. května 329
18.00–22.00

kostel Narození sv. Jana Křtitele

Stará Ves nad Ondřejnicí,
Farní 10
18.00–23.00

kaple Nanebevzetí Panny Marie

Ostrava-Petřkovice, U Kaple
18.00–21.00

Husův sbor

Ostrava-Hrabůvka
18.00–21.00

evangelický Kristův kostel

Ostrava-Moravská Ostrava,
Českokobratrská
18.00–22.00

kostel sv. Josefa (Don Bosco)

Ostrava-Moravská Ostrava,
Vítkovická 28
16.30–22.00

kostel sv. Marka

Ostrava-Heřmanice,
K Návsí
18.00–22.00

kostel sv. Františka a Viktora

Ostrava-Hrušov,
Divišova 228/15
18.00–22.00

katedrála Božského Spasitele

Ostrava-Moravská Ostrava,
nám. Msgre Šrámka
17.00–24.00

Husův sbor

Ostrava-Michálkovic,
Michalské nám. 10
17.00–21.00

kostel sv. Václava

Ostrava-Moravská Ostrava,
Kostelní nám.
18.00–24.00

kostel sv. Josefa

Ostrava-Slezská Ostrava,
Těšínská 91
18.00–23.00

evangelická kaple SCEAV

Šenov, U Kaple
15.00–20.00

Husův sbor

Ostrava-Radvanice,
Menšíkova 9
18.00–21.00

evangelický kostel

Šenov, Hlavní
17.30–21.00

Husův sbor

Ostrava-Zábřeh,
U Hrubků
18.00–21.00

Husův sbor

Vratimov, Husova
17.00–21.00

Křesťanské centrum Zálom

Ostrava-Zábřeh, V Zálomu 1
19.00–22.00

kostel Navštívení Panny Marie

Ostrava-Zábřeh,
Závoří
18.00–23.00

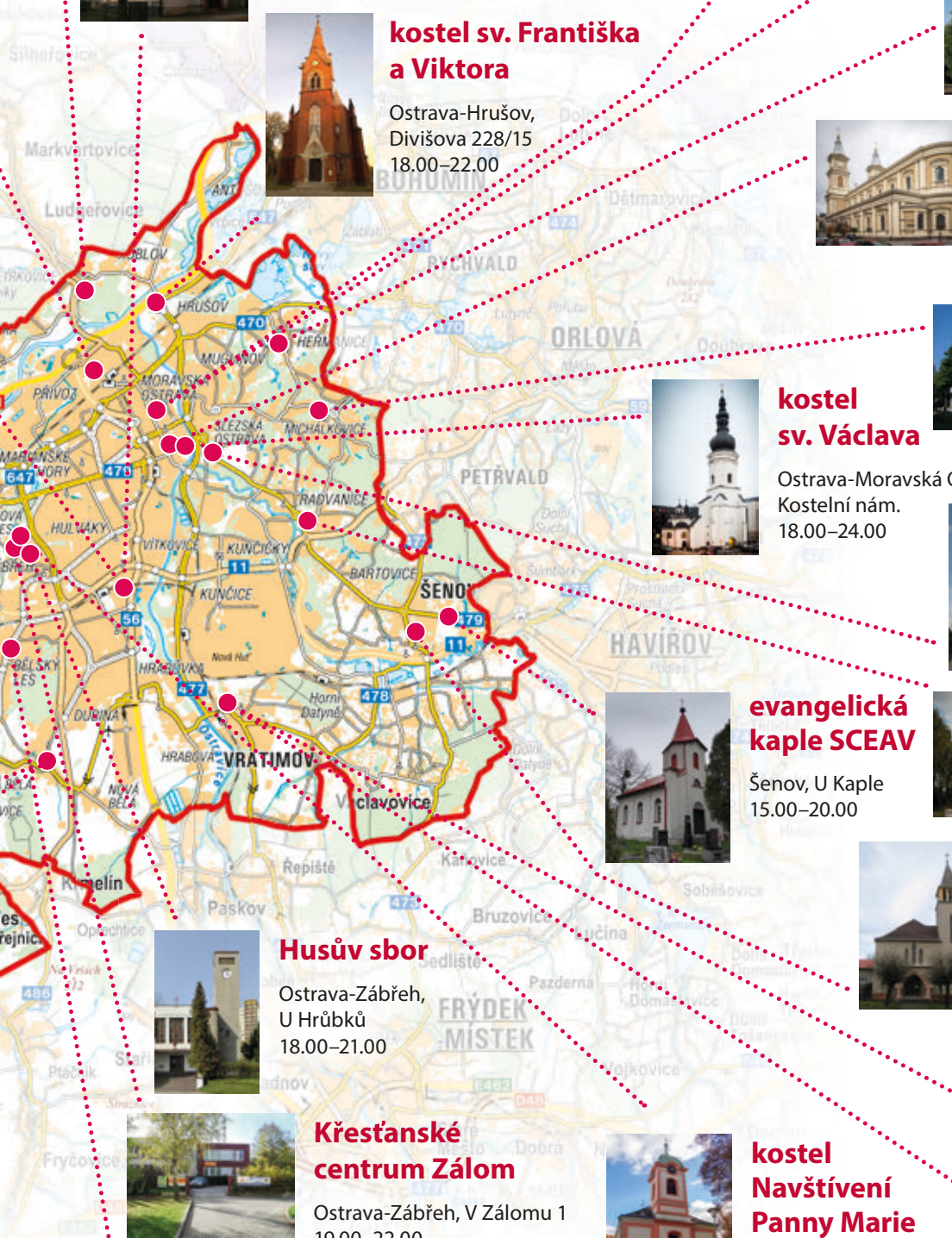
kostel sv. Jana Křtitele

Vratimov, Frýdecká 59/2
18.00–22.00

kostel Svatého Ducha

Ostrava-Zábřeh,
Kotlářova 124/A
18.00–22.00

Okres Frýdek-Místek

bazilika Navštívení Panny Marie ve Frýdku

Frýdek-Místek, Mariánské náměstí
18.00–22.00

kostel sv. Vavřince

Paskov, Místecká 193
16.00–21.30

kostel sv. Michaela archanděla

Řepiště
18.00–23.00

kostel sv. Jana a Pavla

Krmelín, Kostelní
18.00–22.00

kostel sv. Jana Nepomuckého

Sviadnov, Na Drahách
18.00–22.00

kostel sv. Jiří

Brušperk
18.00–23.00

modlitebna Církve bratrské ve Výměniku

Frýdek-Místek, V. Talicha 2266
18.00–23.00

kostel sv. Jošta ve Frýdku

Frýdek-Místek, T. G. Masaryka
18.00–22.00

kostel sv. Maxmiliána

Hukvaldy
18.00–23.00

kostel Nejsvětější Trojice

Ostravice
17.00–21.00

kostel sv. Mikuláše

Hukvaldy-Rychaltice, Rychaltice 3
18.00–23.00

kaple Panny Marie, Pomocnice křesťanů

Staré Hamry-Gruň
18.00–22.00

kostel sv. Jindřicha

Staré Hamry
18.00–22.00

modlitebna CASD

Frýdek-Místek, Slezská 1982
18.00–21.00

kostel sv. Jana Křtitele ve Frýdku

Frýdek-Místek, Farní
18.00–23.00

kostel sv. Jakuba v Místku

Frýdek-Místek,
Farní nám.
18.00–22.00

evangelický kostel SCEAV

Třanovice 91
18.00–22.00

kostel sv. Jana a Pavla v Místku

Frýdek-Místek, Janáčkova
18.00–22.00

kostel sv. Josefa

Staré Město, Jamnická
18.00–22.00

modlitebna CASD

Návsí, Návsí 318
16.00–22.00

kostel sv. Filipa a Jakuba

Dobratice
17.30–21.45

kostel sv. Bedřicha

Bílá
17.00–22.00

evangelický kostel

Ostravice-Hamrovce
17.00–22.00

Přednáška a koncert v Jablunkově-Návsí

Nejvýchodnější **modlitebna CASD** v České republice v Návsí zve na dva programy: od 17.30 do 19.00 na přednášku Synagogy a vznik kostelů Doc. Jiřího Beneše, Th.D., a od 19.00 do 20.30 koncert Pavla Kantora s názvem Křesťanská zoologie kamaráda Pavouka.

Pošta do nebe, četba Bible,

prehlídka mladých talentů, komentovaná prohlídka varhan i koncert nabízejí v **kostele sv. Filipa a Jakuba** v Dobratcích. Program zahájí v 17.30 mše svatá.

Okres Karviná

**kaple sv. Izidora
(Něbrojova kaple)**

Dětmorovice
18.00–20.00

**kostel sv. Máří
Magdalény**

Dětmorovice
18.00–22.00

**kostel
sv. Anny**

Rychvald, U Pošty
18.00–22.00

**evangelický
kostel SCEAV**

Bohumín-Nový Bohumín,
Štefánikova
18.00–23.00

**modlitebna
Apoštolské
církve**

Karviná,
Za Panelárnou 2481/2
17.00–22.00

**kostel Narození
Panny Marie**

Orlová-Město,
Lidická 770
18.00–24.00

**evangelický
kostel SCEAV**

Orlová-Město,
Petra Cingra 482
18.00–24.00

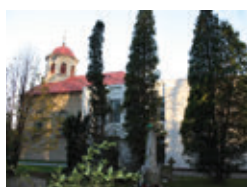
**modlitebna
Apoštolské církve**

Havířov-Bludovice,
Selská 29
16.00–22.00

**evangelický kostel
SCEAV**

Havířov-Bludovice,
Selská 12/482
17.00–20.00

**kostel
sv. Anny**

Havířov,
Hlavní třída
17.30–22.00

**modlitebna
CASD**

Havířov-Šumbark,
Generála Svobody 57/9
18.00–22.00

**kostel
sv. Marka**

Karviná-Fryštát,
Markova
18.00–22.00

**kostel
Povýšení
sv. Kříže**

Karviná-Fryštát,
Pivovarská
20.00–24.00

**modlitebna
SCEAV**

Karviná-Fryštát,
Masarykovo nám. 4/3
18.00–22.00

**evangelický
kostel SCEAV**

kostel SCEAV

Havířov-Prostřední Suchá,
Stará
16.00–19.00

**kostel
Slezské církve
evangelické a.v.**

Český Těšín,
Na Nivách 1
18.00–24.00

kaple Andělů strážných

Karviná-Staré Město,
nám. Ondry Foltýna
18.00–21.00

kaple sv. Anny

Karviná-Darkov,
Lázeňská
18.00–21.00

kostel sv. Petra z Alkantary

Karviná-Doly
18.00–22.00

kaple sv. Anny

Karviná-Ráj,
Kubiszova
18.00–21.00

modlitebna Cirkve bratrské

Český Těšín,
Studentská
1631/25
18.00–24.00

kostel Nejsvětějšího srdce Ježíšova

Český Těšín,
Masarykovy sady 24
18.30–22.00

evangelický kostel a.v. ČCE

Český Těšín-Rozvoj,
nám. Dr. Martina
Luthera 667/1
18.00–23.00

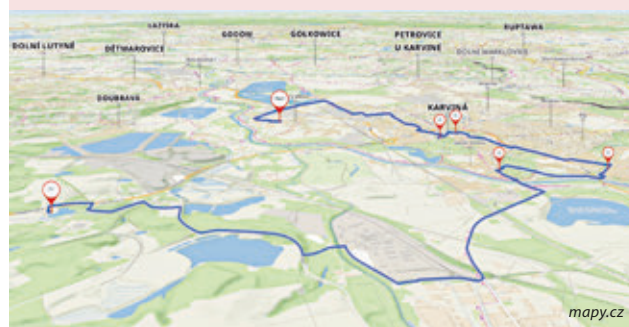
Noc kostelů na kole

Karvinský chrámový cyklookruh představí zájemcům šest kostelů a kaplí.

Trasu o délce cca 17 km najdete na:

<https://mapy.cz/s/nupubudaso>

Začíná u **kaple Andělů strážných**, která zve k prohlídce do 21.00 a další zastávkou je **kostel Povýšení sv. Kříže**. Zde si po mši sv. v 18.00 připravili program pro děti, možnost prohlédnout si varhany, vystoupat na věž či ochutnat mešní víno. Program zakončí koncertem scholy a modlitbou za město. Dále vede trasa do **kostela sv. Marka**, kde od 20.00 vystoupí Komorní sbor karvinské farnosti, ke **kapli sv. Anny** na Kubiszově ulici a **kapli sv. Anny** v Lázeňském parku. Cyklojízda končí u šikmého **kostela sv. Petra z Alkantary**, který bude otevřen k prohlídce.

Prohlídky budovy od půdy po sklepní prostory a zahrady nabídnou v **modlitebně Apoštolské církve** v Havířově-Bludovicích. K vidění bude zázemí církve, **sidlo Nf Nehemia** - humanitární a duchovní pomoc lidem v cizině, klubovny organizace **Veselé rukavice** a **Royal Rangers**, klubový prostor služeb **OÁZA, Oxygen** a **Klubu 3NYTY**. V **Misijní kavárně** najdou návštěvníci místo k občerstvení i pohodě, k zhlédnutí bude videoprezentace aktivit církve. Nebude chybět ani Hudební večer současné křesťanské písně a noční posezení v Kavárně či v prostoru Klubu. Místní křesťané budou připraveni na popovídání nebo duchovní službu – sdílení se, modlitbu, povzbuzení...

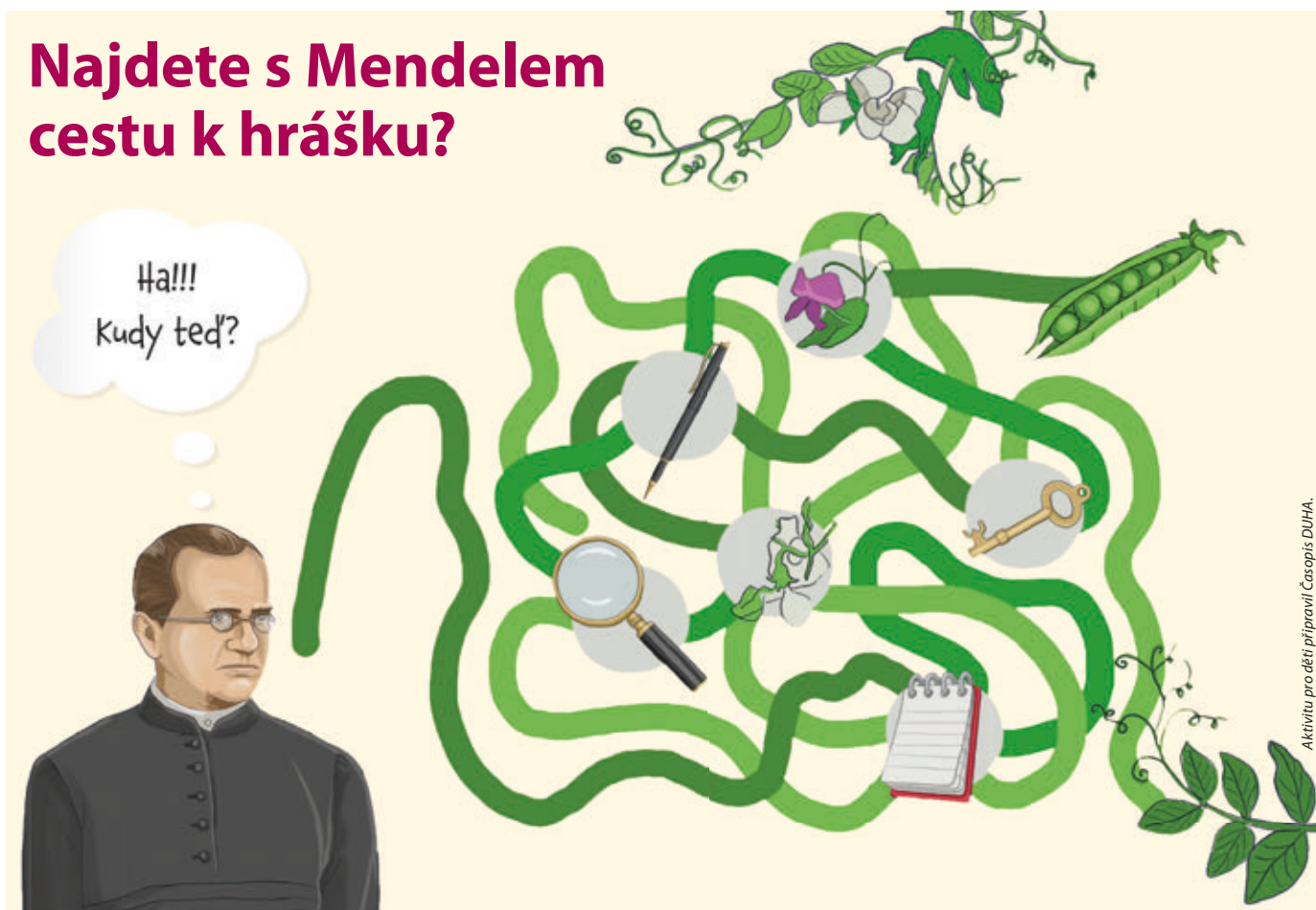
Odpovídáme na dotaz čtenáře: **Proč do Poutnických novinek pravidelně zahrnujete i kostely okresu Jeseník, či Olomouc, když nepatří do Moravskoslezského kraje, ale do Olomouckého?**

Kostely a modlitebny se do Noci kostelů přihlašují podle toho, do které diecéze Římskokatolické církve patří. A protože hranice diecéze ostravsko-opavské není totožná s hranicí Moravskoslezského kraje, dochází k tomuto prolínání.

Varhanní koncert

zazní v časech 8.00–18.30 a 19.00–19.30 v **evangelickém kostele** v Havířově-Bludovicích.

Najdete s Mendelem cestu k hrášku?

Aktivitu pro děti připravil Casopis DUHA.

Osmisměrka o ceny

Všichni, kteří vylustí osmisměrku a zašlou její správné řešení na mail: nockostelu@doo.cz do 17. 6. 2022, budou zařazeni do slosování o mešní víno. Tři vylosované výherce uvedeme na webových stránkách: www.doo.cz.

Použitá slova:

ACHILLES, VTIP, PŮST, INKA, STAV, VADA, OŘEZ, VYKOPÁVKA, RAMPÁ, DROBY, CYKLÓNY, POZITRON, ROZSAH, METEOR, ENEOLIT, BANÁNY, KAŠKET, ÚSTUP, PŘÍDĚLY, NABODNOUT, RYBY, ROŽEŇ, DUET, ZRAK, OZÓN, PODKOPAT, OTOV, VOLTY, ÚRAZY, MANAŽER, PNUTÍ, KNĚZ, AKTIVA, SOUTOKY, AZYL, VERNE, PLUKY, KANY, ODBOR, TVRZ, RAUTY, HODINKY, LISY, ŠPIONI, DVOJSTUP, OPTIČKA, ÚČIN, DRNÍ, PTÁCI, LOTR, AUTOSTOP, CÍNIČITAN, UČITI, ZETA, RYTÍŘ, SYMPATIE, TRNY, ZAJÍCI, NEKOV, HÁDCI, TŘES, VRAT, VÍZA, DRES, HITY, PRACH, ROTOPED, KREV, PITA, KONTAKTY, NOHY, ÚPON, KOLEGYNĚ, ARIE, PĚCHOTA

Připraveno ve spolupráci s křesťanským křížovkářským magazínem Šalamounky.
Web: salamounky.webnode.cz

A	T	E	Z	V	Š	P	I	O	N	I	C	Í	J	A	Z	A		
M	T	S	E	E	I	Ě	A	A	P	M	A	R	A	T	I	Y	K	
Y	R	R	Ú	T	Ú	C	H	S	E	Ř	T	T	N	V	T	U	K	V
D	N	S	V	P	I	O	E	C	Í	N	I	Č	I	T	A	N	Á	
E	Y	Ó	O	L	L	T	E	U	D	J	P	Č	T	Š	E	I	P	
I	A	N	L	U	Y	A	Ě	E	Ě	Z	U	K	K	O	N	D	O	
T	N	E	T	K	T	N	P	K	L	P	E	E	A	A	E	O	K	
A	S	A	Y	Y	Y	O	Á	A	Y	P	T	Ř	Ú	P	O	H	Y	
P	Ň	R	B	G	T	C	K	N	Ě	Z	U	Í	O	Č	L	T	V	
M	E	T	E	O	R	O	V	Y	A	N	P	T	Á	C	I	Í	K	
Y	Ž	L	R	P	D	R	O	B	Y	B	S	Y	S	H	T	N	R	
S	O	R	L	B	V	N	O	Y	P	O	A	R	T	Ú	P	E	E	
K	R	I	O	S	O	N	O	R	T	I	Z	O	P	A	Ž	K	V	
A	S	R	T	Z	J	R	A	U	T	Y	Í	L	K	A	R	O	O	
Y	Z	A	R	Ú	S	C	H	A	O	T	T	V	N	N	Z	R	V	T
S	T	A	V	E	T	A	L	Y	Z	A	I	A	R	O	A	I	O	
R	K	N	R	Á	U	Y	H	O	N	Ó	M	H	Á	D	C	I	E	
P	O	D	K	O	P	A	T	D	K	O	N	T	A	K	T	Y	O	

Záštitu nad Nocí kostelů 2022 převzali: **Mons. Mgr. Martin David**, apoštolský administrátor ostravsko-opavské diecéze; **prof. Ing. Ivo Vondrák, CSc.**, hejtman Moravskoslezského kraje; **Ing. Tomáš Macura, MBA**, primátor statutárního města Ostravy. Noc kostelů 2022 finančně podpořilo Ministerstvo kultury, Moravskoslezský kraj a statutární město Ostrava.

MINISTERSTVO
KULTURY

Moravskoslezský
kraj

OSTRAVA!!!

Vydalo: Biskupství ostravsko-opavské **Texty:** Jana Praisová, Ondřej Elbel, kolektiv autorů
Koordinátor: Magdaléna Kocychová, Miroslav Příkrýl **Odpovědný redaktor:** Jana Praisová **Jazyková korektura:** Libor Rösner, Stanislav Dostál
Fotografie: Archiv Biskupství ostravsko-opavského; Archiv Ewy Jelinek; Archiv Karla Řežábka; archiv Tomáše Hradila, Ivana Bužková/Člověk a Víra, Jiří Hlisenkovský; Pavel Zuchnický; Roman Polášek; Tomáš Novák; Vojtěch Curylo/Člověk a Víra; Michal Linhart; Petr Lukšiček
Komiks je převzat s laskavým svolením Mendelovy univerzity v Brně z komiksu: Gregor Johann Mendel a strastiplný příběh genů, Lucie Seifertová, 2021. **Grafické zpracování:** KLEINWÄCHTER holding s.r.o.
Tisk: KLEINWÄCHTER holding s.r.o., Frydek-Místek, www.tiskarnaklein.cz **Vydáno:** 2022 Nепrodejné.